

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XV. De eo, qui mittitur in possessionem causâ rei servandæ. D. 4. S. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

verus possessor censeatur, si tunc re ipsa immittatur.

4. II. In 6. c. 1. „ Actor in termino, ad quem citari adversarium fecit, sine legitimo impedimento non comparens, venienti Reo in expensis propter hoc factis legitimè condemnatur; neque ad aliam citationem admittitur, nisi caverit, quod in termino sit compariturus. Ratio, quia juxta R. J. 8. in 6. *Semel malus, semper præsumitur malus* in eodem genere mali, ideòque contra Actorem, qui semper tenetur comparere in termino, qui Reo præfixus, est præsumptio, quod, sicut in primo termino non comparuit, ità nec in novo sit compariturus. *Arg. L. ff. de accus. ubi dicitur: Qui semel accusatus in judicio calumniam intulit, iterum ad accusandum admitti non debet*, quia denovo calumniaturus creditur; ideòque si Actor petat aliam citationem Rei, meritò ab ipso exigitur cautio, vel realis per pignus, vel fidejussoria, aut saltem juratoria.

TITULUS XV.

De eo, qui mittitur in possessionem causæ rei servandæ.

I. Propter Rei contumaciam Actor quandoque mittitur in possessionem bonorum

DE EO, QUI MITTITUR IN POSSESSIONEM &c. 225
norum Rei, eaque MISSIO est duplex,
nempe *ex primo Decreto* : & *ex secundo*
Decreto. Hoc Tit. agitur de utraque,
licet in Rubrica tantum fiat mentio de
priori, adeoque nigrum sit generalius
rubro.

2. Per missionem in possessionem *ex*
primo Decreto rei servandæ causâ Actor
non fit verus possessor, sed solum custos
seu detentor rei, proinde fructus illius
non lucratur, sed tenetur eos in se vel in
æquivalenti, si distracti sint, unâ cum re
restituere Reo intra annum comparenti,
& cautionem in effectu (quia non sufficit
voluntas faciendi, ubi factum requiritur,
exc. j. h. t.) præstanti juxta *c. 3. sup. T. 6.*
n. 2. de stando seu parendo juri & restitu-
endis expensis. Verum juxta *c. 2. h. t.* si
per Reum non stetit, quò minus intra
annum cautionem dederit, v. g. si Judex
vel Actor oblatam nolit recipere, etiam
post annum restituendus est in possessio-
nem. Ratio, quia juxta *R. 7. 41. in 6. Im-*
putari non debet ei, per quem non stat, si
non faciat, quod per eum fuerat faciendum,
& ubi non est culpa, nec pœna esse debet.
Econtra per Missionem *ex secundo Decre-*
to post annum Actor fit verus possessor,
ita ut fructus rei lucretur, nec teneatur
perceptos restituere; si verò ex post Reus

compareat, priusquam contra ipsum fit præscriptum, potest tantum agere super proprietate, & ex Reo fit Actor, ipsique incumbit onus probandi, quod non sit debitor, vel res sit sua, cujus oppositum probandi onus prius incumberebat Actori, qui Reus ob contumaciam tunc præsumitur esse debitor, vel non rei dominus. Unde Actor solum acquirit dominium *Bonitarium*, i. e. auctoritatem in rem extraneæ nexu adhuc ligatam, (quatenus Reo intra legitimum tempus comparenti & satisfaciendi eam restituere tenetur) cum usufruendi & retinendi; non verò dominium *Quiritarium*, i. e. legitimum, justum & perfectum in rem ab omni nexu extraneo liberam, quale juncta *n. 3.* per Præscriptionem postea obtinere potest. Ita *Gons. ad T. 6. c. 3. n. 32.*

3. Notant tamen DD. *b. t.* quod Actor immixtus ex actione reali elapso anno sine novo Decreto fiat ipso jure verus possessor, possitque rem præscribere, quia jure bonæ fide eam possidet tanquam suam. Contra immixtus ex actione personali debeat per secundum Deeretum ad instantiam partis, præviâ summariâ cognitione, à Judice datum obtinere rem rei alienæ pro mensura debiti possessionem, quam præscribere vel usucapere.

non potest, (nisi à Judice in solutum ipsi data fuerit) quia eam non possidet ut suam, sed ut alienam, sibi solum obligatam pignori; quivis autem satis-dando potest sua pignora recuperare. Si tamen debitor triginta annis non compareat, nec probet se nihil debere, jus suum amittit, quia per præscriptionem longissimi temporis omnis actio extinguitur; adeoque tunc potest Possessor exceptione Erimodicii, i. e. causæ desertæ, debitorem repellere, ipsamque cogere, ut vel debitum petatum solvat; vel rem immisso relinquat, prout maluerit. Hoc Titulo notandum:

4. *In 6. c. iii.* „Eum, qui super Dignitate, Personatu vel Beneficio obtinendo cum aliquo litigat possessore, propter adversæ partis contumaciam in possessionem petitorum Pontifex statuit non esse mittendum, ne ad ea ingressus pateat vitiosus; sed in hoc casu, contumace absente, etiam lite non contestatâ negotium sine debito licet terminare. Quod ob paritatem rationis etiam locum habet in beneficio obtento. Ratio, quia juxta R. J. l. in 6. *Beneficium Ecclesiasticum sine Canonica institutione non licet obtinere*, adeoque non ob contumaciam Rei, sed solum ob probatam Canonicam sui institutionem Actori beneficium adjudicari

potest. Notat tamen *Pirrb. h.t.n.s.* in aliis causis spiritualibus posse fieri immiffionem ob contumaciam Rei, v. g. si agatur de proprietate Ecclesiæ, jure patronatus, decimis, &c.

TITULUS XVI.

Ut lite pendente nihil innovetur.

I. Rubrica, utpote continens completam orationem, stat pro regula negative posita, ut Adversario, contra quem producta, incumbat onus probandi, eam de suo casu speciali non loqui. Circa hanc Pontifex in *Clement. c.2. h.t.* expressè decernit: „Cum lite pendente nihil debeat innovari, litem quoad hoc pendere censemus, cum à Judice competente citatio emanavit, & ad partem citatam pervenit, vel per eam factum fuit, quominus ad eam perveniret; dummodo in citatione prædicta talia sint expressa, per quæ plenè possit instrui, super quibus in judicio conveniatur. Unde licet jure antiquo ad litis pendentiam requisita sit litis contestatio, jure novo litis pendere dicitur à dicta citatione usque ad sententiam definitivam, intra quæ nihil innovandum per se seu extra casus in jure exceptos; sed omnia in eo statu quo